

ΑΡΓΟΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ
Γ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Θ. Α. ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΣ

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΑΚΗΣ Μ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
9 ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ (ΣΤΟΑ ΠΑΠΠΟΥ)

ΤΗΛΕΦ. 23-616

Απόκομμα **ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ**

14. ΜΑΡ. 1934

Χρονολογία

ΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ ΤΟΥ «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ»

Ἡ «Πάπισσα Ἰωάννα» καὶ ὁ Ἐμμανουὴλ Ροΐδης

ΠΩΣ ΑΦΩΡΙΣΘΗ ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗΝ ΑΥΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

4^{ΟΝ}

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — "Ενας ιεραπόστολος ενμφεύθη μίαν νεαράν υπηρέτριαν. Ἡ Γιούθα — ἐτσι ονομάζεται — συνελήφθη κάποια μέρα ἀπὸ δύο στρατιώτας καὶ ἐβιάσθη μὲρὸς στὰ μάτια τοῦ συζύγου της. Ἐννέα μῆνες κατόπι ἐγεννήθη ἡ Ἰωάννα, ἡ ὁποία μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατέρα της ἀπεφάνισε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν μοναχικὸν βίον.

Ἡ Ἰωάννα εἶνε ἓνα ὄρατο ξανθὸ κορίτσι. Δὲν υπάχει ἄνευ θωρακισμοῦ πὸν νὰ τὴν ἰδῆ καὶ νὰ μὴ θανατώσῃ τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν μορφιά της. Ζητώντας τὸ μο-

ναστήρι, σὸ ὁποῖον θὰ περνοῦσε τὴν ζωὴν της, γυρίζει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Στὸ δρόμο ἀπαντᾷ τρεῖς κολυγῆρους, οἱ ὁποῖοι τὴν δδηγοῦν σ' ἓνα ξενοδοχεῖο. Ἐκεῖ, ὑστερα ἀπὸ γερὸ φραγοπότη, τὴς ἐπιτίθενται καὶ οἱ τρεῖς γιὰ νὰ τὴν διαφθεירוῦν...

Διὰ νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια τῶν κολυγῆρων ἡ Ἰωάννα ἐπῆγε καὶ ἐκρύφθηκε πίσω ἀπὸ τὸ κρεβάτι, ὅπου ἦσαν τοποθετημένα τὰ κιβώτια μετὰ τὰ λείψανα τῶν Ἀγγλων. Οἱ «πανοσιώτατοι» μὲρὸς εἰς τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο προπύργιον ὀπισθοχώρησαν. Ἀλλὰ σὲ λίγο ἀληθμονήσαν τὸν σεβασμὸ πρὸς

τὰ ἅγια λείψανα καὶ ἐχύμησαν σὸ κρεβάτι, ἐνῶ ἡ δυστυχισμένη νέα «έτρεμεν ὡς κορυθαλλὸς ὑπὸ τὸ δίκτυον τοῦ κυνηγοῦ.» Ἡ σύγκρουσις ἦταν τόσο δυνατὴ, ὥστε ἔπεσε τὸ κρεβάτι καὶ σκορπίστηκαν σὸ πάτωμα τὰ κόκκαλα τῶν ἁγίων.

Στὴν κρίσιμη αὐτὴ στιγμὴ ἡ Ἰωάννα θυμήθηκεν διὰ τὰ ἁγιασμένους δνοῦ ἐπάταξεν ὁ Σαμφὼν Χιλίους Φιλισταίους. Ἐπῆρε, λοιπὸν καὶ ἐκείνη μίαν... κνήμην τοῦ ἁγίου Μαρκελλίνου καὶ ἔρριψε νὰ κτυπᾷ τοὺς ἀσεβελγῆς διώκτας. Ἀλλὰ τὸ πρωτότυπον ἔπλο, ὑστερα ἀπὸ μερικά κτυπή-

ματα, ἔπαυσε καὶ ἡ ἡρώς «μετὰ πεισματῶδη ἀντίστασιν κατέπεσε ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης.»

Ἡ Ἰωάννα ἐκλείσει τὰ μάτια καὶ «ἐτετάγη εἰς τὸ πεπρωμένον». Στὸν οὐρανὸ ὅμως ὄπρηξαν τότε ἅγιοι καὶ ἄγιοι πού ἔθαυματουργοῦσαν γιὰ τὰς παρθέτους αἱ ὁποῖαι ἐκινδύνευαν. Ἐτσι τὴ στιγμὴ πού ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς κολυγῆρους ἔπεφτεν ἐπάνω στὴν Ἰωάννα, ἐνῶ ἡ δυσώδης καὶ οἰνωμένη αὐτοῦ πνοὴ ἐμόλυνε ἤδη τὸ ὄχρὸν πρόσωπον τῆς κορασίδος, ἔγινε ξαφνικὰ τερραστία μεταμόρφωσις!

Στὴν παρθετικὴ ἐπίδερμιδα τῆς Ἰωάννας ἐφύτρωσαν μακρὰ καὶ πυκνὰ γένεια. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἡ Παναγία ἔσωζε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὰς παρθέτους ἀπὸ τὰ χέρια τῶν βαναύσων κολυγῆρων, ἀεπαγρυντοῦσα ὡς ζηλότυπος πενθερά ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν συζύγων τοῦ υιοῦ της.»

Τὸ τι ἐπηκολούθησε δὲν περιγράφεται. Οἱ καλόγηροι ἐτρομοκρατήθησαν ἀπὸ τὴν μεταμόρφωσιν τῆς Ἰωάννας, ἐνῶ ἐκείνη ἔτρεξε στὸν σταῦλον καὶ ἔλυσε ἓνα γαϊδουράκι καὶ καθάλλα σὸ ὄπομονητικὸ τετράποδο «ἀπειμακρόνηθ τοῦ μουσαροῦ ἐκείνου καταγωγίου». Στὸ δρόμο, δταν ὁ κίνδυνος ἐπέρασε, τὰ γένεια τῆς Ἰωάννας ἐχάθησαν.

Μὲ τὴν δύσι τοῦ ἡλίου ἡ ξανθὴ κόρη τῆς Γιούθας ἐφθασε σὸ μοναστήρι τῆς Μοσχάβης. Ἐκεῖ, χωρὶς πολλὰ διατυπώσεις, ἡ ἡγουμένη «ἐμνήστεισε τὴν Ἰωάννα μετὰ τοῦ Σωτήρος».

Ἡ συμπάθεια τὴν ὁποῖαν ἔδειξεν ἀμέσως στὴν νέα καλογοργῆ ἡ ἡγουμένη τοῦ μοναστηρίου ἦτο μεγάλη. Καὶ ἡ Ἰωάννα πῶς περνοῦσε τίς ὥρες της; Πολλὰς φορὰς ἐνῶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι δισεκορπιζόντο καθ' ὁμίλους εἰς τὸν κῆπον, φαιδῶς διαλεγόμεναι, ἐμπαίζουσαι τὰς γραίας, διηγούμεναι τὰ δνεира τῆς νυκτός, διεκινῶουσαι τὰ γραμμῆματα τῶν ἐραστῶν, παραβάλλουσα τὸ μήκος τῶν ποδῶν καὶ τὸ χρῶμα τῶν χειλέων ἢ τῆς κόμης τῶν» ἡ Ἰωάννα περιλυπὸς ἔμενεν ὀλομόναχη «μετροῦσα τὸ ὕψος τῶν δένδρων καὶ αἰτωμένη τὴν Ἄγ. Λιόββαν, διὰ ἀντὶ ἡδονῶν πληξιν μόνον καὶ χασμήματα» εἰρήκε σὸ μοναστήρι.

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ψυχικῆς καταστάσεως τῆς Ἰωάννας ὁ Ροΐδης κἀνε τὸν ἀκόλουθο συλλογισμὸν:

«Ἡ πληξὶς καὶ ἡ ἀργία εἶνε, νομίζω, τὰ κυριώτερα ἐλατήρια τῆς εὐσεβείας. Εἰς οὐρανὸν ἀτενίζομεν τότε μόνον δταν δὲν ἔχωμεν τι νὰ κάμομεν ἢ νὰ ἐλπί-

σωμεν ἐπὶ τῆς γῆς, τὰς δὲ ἀγίας εἰκόνας ἀσπαζόμεθα, ὁσᾶς καὶ δὲν ἔχομεν ἄλλο τι ν' ἀσπασθῶμεν.»

Τρομερὲς αἱ νύκτες τῆς μοναστηριακῆς ζωῆς γιὰ μία νέα καὶ ὄρατα ὑπαρξί, ὅπως ἦτο ἡ Ἰωάννα. Τὰ δνεира πού ἔβλεπε στὸν ὕπνο τῆς δὲν ἦσαν παρὰ «δαίμονες ἐπισειόντες κέρατα φοβερά ἢ ἄγγελιοι κρατοῦντες διότιμος ρομφαίας.» Τρεῖς μῆνες ἄβουλλας, μονώσεως καὶ νηστείας ἔφθασαν γιὰ ν' ἀναστατώσουν τὴν ἀφράτη κοπέλλα. Νευριασμένη κάποια μέρα ἡ ξανθὴ κόρη τῆς Γιούθας ἐκλείσει τὰ βιβλία τῆς καὶ ἀνοίξει τὸ παράθυρο. Ἔνα δυναιτὸ καὶ γλυκὺ ἄρωμα λουλουδιῶν ἐπλημμύρισε τὸ στήθος της.

«Ὁ Ἀπρίλιος ἤγγιζεν εἰς τὸ τέλος καὶ ἡ φύσις πάσα καταπράσιнос, μειδιῶσα καὶ μυροβόλος, ὡμοίαζε νεάνιδα στολισθεῖσα ὑπὸ ἐμπείρου θαλαμηπόλου. Αἱ ἀναθυμιάσεις τοῦ ἔαρος ἐμέθυσον τὰς αἰσθήσεις τῆς νέας μοναχίης, ἥτις ἀπὸ τριῶν ἡδὴ μῆνῶν, βυθισμένη εἰς τὰ σκόπη τοῦ κελλίου καὶ τῆς μεταφυσικῆς, ἀτένιζε καὶ ὠσφρανετο μετ' αὐξοῦσης ἀπληστίας τὴν χλόην τῶν λειμῶνων καὶ τῶν ἴων τὴν εὐωδίαν.

»Μεταξὺ τῆς ἀνοίξεως καὶ τῆς

καρδίας ἡμῶν, δταν εἰμεθα εἰκοσαστείς, ὄπαρχει κατὰ τοὺς ποιητάς καὶ τοὺς ἱατροὺς, σχέςις τις μυστηριώδης καὶ δυσεξηγήτης, οἷα ἡ τοῦ Σωκράτους πρὸς τὸν Ἄλκιβιάδην. Ὅσᾶκις βλέπομεν πράσινα δένδρα, μαλακὴν χλόην ἢ στήλιατα σικερά αἰσθανόμεθα εὐθὺς τὴν ἀνάγκην συντρόφου ἐν τῷ παραδείσῳ τούτῳ.

Θυμήθηκε, λοιπὸν, ἡ Ἰωάννα τὸ παλῆθ τῆς δνεירו καὶ τίς ἐλπίδες πού εἶχε δταν ἐμπῆκε σὸ μοναστήρι ἐκεῖνο καὶ ἐφώνασε:

— Λιόββα! Λιόββα! πότε θὰ ἐκτελέσης τίς ὑποσχέσεις σου; Κι' ἐπειδὴ δὲν εἶχε σκόλο νὰ δειρῆ ἢ μπιμπελὸ νὰ σπάσῃ κι' ἔτσι νὰ ξεθυμάνῃ, ἄρρισε νὰ κλαίῃ..

Κάθε δυστυχία ὅμως ἔχει καὶ τὸ τέλος της. Τὸ κελλὶ τῆς Ἰωάννας ἐπισκέφθη κάποια μέρα τῆς ἡγουμένη μαζὺ μετὸν νεαρὸ καλόγηρον Φρουμέντιο. Ὁ τελευταῖος εἶχεν ἄ οσταλῆ σὸ γυναικεῖο μοναστήρι ἀπὸ τὸν ἡγούμενο τῆς Φουλδας ἅγιο Ραβάνο γιὰ ν' ἀντιγράψῃ τὰς ἐπιστολάς τοῦς Ἄγ. Παύλου. Βοηθὸς στὴν ἐργασίᾳ τῆς ἐπιστολογράφου Ἰωάννας